

- § расчёт влияния на изменение складского товарооборота изменений поставок товаров и товарных запасов (путём использования балансовой увязки показателей товарооборота: $31 + П = Р + 32$);
 - § изучение показателей эффективности, исчисленных как отношение оптового товарооборота к совокупным или отдельным ресурсам (затратам);
 - § разработка мер по использованию резервов увеличение товарооборота и прибыли на данном этапе развития и в предстоящем периоде.
- Следовательно, анализ оптового оборота включает три раздела:
- § анализ объема и структуры оборота (О);
 - § анализ оптовых закупок (поступления товаров) (П);
 - § анализ товарных запасов (З).

Направления экономического анализа товарооборота: по формам товародвижения; по категориям покупателей; по регионам; по структуре и ассортименту оборота; по способу оплаты за товар.

При необходимости проводится более глубокий анализ по любому из направлений. Например, анализируется продажа каждому покупателю в разрезе товарных групп. Возможны и другие направления экономического анализа товарооборота и структуры продаж исходя из интересов предприятия и целей аналитической работы.

Выводы

В результате данного исследования можно сделать следующие выводы:

1) основная цель анализа торговой деятельности предприятий оптовой торговли в отличии от других видов деятельности предприятий – выявление, изучение и мобилизация резервов развития товарооборота, улучшения обслуживания покупателей, совершенствования товародвижения.

2) в процессе анализа необходимо дать оценку выполнения планов оптового товарооборота и поставки товаров покупателям; изучить их в динамике; выявить и измерить влияние факторов на развитие оптового товарооборота; изучить причины недостатков в торгово-коммерческой деятельности, если они имеются, и разработать меры по их устранению и предупреждению; определить стратегию и тактику маркетинговой деятельности оптового предприятия.

3) анализ должен показать, как оптовое предприятие в своей хозяйственной деятельности учитывает социально-экономическое развитие обслуживаемого региона, производственные возможности промышленных предприятий и других поставщиков, наличие у них товарных ресурсов, объём и структуру предполагаемого поступления товаров из других регионов республики, ближнего и дальнего зарубежья.

4) в процессе анализа товарооборота оптовые предприятия изучают следующие показатели:

- § динамику общего объёма по видам и товарным группам оптового товарооборота в действующих и сопоставимых ценах;
- § долю оптового товарооборота в разрезе товарных групп и по общему объёму на товарных рынках региона;
- § долю розничных и других покупателей в общем товарообороте и по основным товарным группам, и оценивают возможность работы с ними в перспективе;
- § заявки покупателей и структуру оптового товарооборота;
- § отношение оптово-складского товарооборота к розничному и коэффициент оптового (посреднического) товародвижения, исчисляемый как отношение валового товарооборота (всех видов оптового и розничного) к чистому (розничному в динамике по зоне деятельности предприятия и в сравнении с показателями по региону в целом).

Источники и литература

1. Фатева Н.В., Чепоров В.В. Финансовый анализ: теория, практика и интерпретация / Учебное пособие для студентов экономических специальностей. – Симферополь: ТНУ, 2005. – 112с.
2. Сухова Л.Ф., Глаз В.Н., Чернова Н.А. Анализ финансового состояния и бизнес-план торговой организации потребительской кооперации: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 288 с.
3. Гинзбург А.И. Прикладной экономический анализ. – СПб.: Питер, 2005. – 320 с.
4. Турило А.М. Методологічні підходи до оцінки фінансової діяльності підприємства // Фінанси України. – № 3. – 2007. – С. 100 – 104.
5. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації. Затверджено наказом Міністерства фінансів України, Фонду держмайна України від 2.01.2001р. № 49/121. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8.02.2001р. № 121/5312
6. Кравченко Л.И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле. Новое знание. – К., 2007. – 512с.

Забарна Е.М.

РЕГІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ

Сучасний економічний стан України потребує розробки та реалізації заходів по забезпеченню економічного розвитку її регіонів, розширенню та посиленню інноваційно-інвестиційної спрямованості функціонування реального сектору економіки. В той же час, новій сучасній інноваційній політиці необхідна розробка та впровадження особливої концепції інвестування розвитку регіонів, пов'язаної з необхідністю вирішення

низки ключових проблем. Так, регулювання інвестиційної діяльності по регіонах має здійснюватися в межах стратегії державної економічної політики. Причому, основним інструментом регулювання повинні стати інноваційні проекти та проекти, які орієнтовано на пріоритетні напрямки розвитку економіки країни в цілому, окремих її сфер та регіонів. Вирішення цього завдання пов'язане з одного боку, з необхідністю формування сприятливих умов, що забезпечують стабільність структурної перебудови, та з іншого боку, з забезпеченням адекватного використання економічних важелів, що визначають функціонування та саморегулювання інноваційно-інвестиційної діяльності державних та приватних установ. У зв'язку дана стаття є актуальною. Метою даного дослідження є виявлення основних заходів щодо формування інноваційно-інвестиційної стратегії розвитку регіонів та національної економіки в цілому.

Розробка стратегії та початок її реалізації не є моментальною справою. Інерційність розвитку економіки та системи управління є достатньо складними. Якщо сьогодні отримати (розробити) стратегію, то ефект від неї буде не раніше, ніж через 3–5 років. Держава є практично єдиним інститутом, що здатний сформувати умови для подолання накопичених суперечок. В державній економічній політиці необхідно сформувати стратегію, що поєднуватиме переваги політики фінансової стабілізації з активною промисловою політикою поновлення економічного розвитку її регіонів. Причому, однією з головних передумов такої концепції є те, що без державної підтримки (фінансової, страхової, організаційно-адміністративної) активізувати діяльність регіонів, відновити реальний сектор неможливо. Стратегія, перш за все, це вибір засобу дій (включаючи постановку цілей і шляхів їх досягнення) у відповідній економічній та політичній ситуації, яка його й обумовлює. В загальному вигляді, інноваційно-інвестиційна стратегія (St) може бути представлена як:

$$St = F (At, Bt, Ct, Dt \dots),$$

де A,B,C,D – набір зовнішніх і внутрішніх факторів, які визначають інноваційно-інвестиційну стратегію (S) в момент часу t.

Труднощі економічних реформ на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки проявляються в обмежених можливостях внутрішніх накопичень в країні та в нездатності інвесторів компенсувати нестачу коштів. Вкладення до реального сектору, із-за великого ризику, є не сприятливими для банківського капіталу, вітчизняних та іноземних інвесторів, а також населення. Регіональна інвестиційна політика та її слабкість обумовлена незахищеністю витрат бюджету на інвестиційні цілі. Тому, необхідно створення такої стратегії розвитку, яка враховувала б стан економіки на сьогоденному етапі розвитку і на перспективу, містила би оцінку можливих джерел формування інвестиційних ресурсів, визначала пріоритети і розробку методів її реалізації, сприяла укріпленню та примноженню інноваційного потенціалу, створювала б правові умови для всіх учасників інноваційно-інвестиційного процесу. Першочергового значення набуває необхідність створення механізму регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, який сприятиме підвищенню мотивацій до довгострокового вкладення фінансових коштів в інноваційні проекти, галузі, в окремі регіони і в економіку України в цілому. У загальному вигляді взаємозв'язок факторів, які враховують при формуванні інноваційно-інвестиційної стратегії систематизовано у вигляді рис.1.

Не дивлячись на наявні передумови, в Україні відсутня цілісна та чітка політика економічного розвитку, яка є основою для нормального режиму відтворення. Ідеться про цілеспрямовану регіональну політику в області оновлення виробничого потенціалу, що є базовим елементом загальної структурної політики. При цьому, має бути вирішено найважливіше завдання – відтворення зруйнованого інвестиційного поля української економіки.

Виходячи із зазначеного можна запропонувати стратегію докорінних структурних перетворень промисловості регіонів на інноваційній основі. В даному випадку структурна політика має бути спрямованою на багаторівневе стимулювання найбільш ефективних структурних змін у виробництві, а також на забезпечення високої конкурентноздатності регіонів. Така стратегія передбачає наступні дії:

- розширення виробництва найважливіших видів техніки, устаткування, енергії, сучасних матеріалів, на яких спеціалізується відповідний регіон;
- розвиток матеріально-технічної бази з урахуванням життєвого циклу найважливіших галузей: промисловості (машинобудування), інформатики й інших;
- збільшення виробництва непродовольчих товарів та товарів широкого вжитку;
- підвищення інноваційно-інвестиційного потенціалу регіону;
- збільшення експортно-імпортного потенціалу регіонів.

Неодмінною умовою конкурентноздатності регіонів та країни в цілому є динамічність, гнучкість й адаптивність інноваційно-інвестиційної політики. Цьому сприятиме поширення принципу інноваційності стратегічних промислових проектів [1] на всіх стадіях, що охоплює етапи досліджень, прогнозування, проектування та керування реалізацією завдань. На початкових стадіях формування стратегії багатоваріантність дозволить проводити більш обґрунтований конкурентний добір кращих розробок, а на стадії реалізації – повніше оцінювати переваги варіантів і вносити відповідні зміни до стратегічного курсу, уточнюючи мету та кінцеві показники, вчасно реагуючи на кон'юнктуру, що складається. Для впровадження інноваційно-інвестиційної стратегії регіони повинні мати достатньо вагомі причини, які можуть бути визначені на базі аналізу “вузьких місць”. При цьому, підприємства регіону повинні орієнтуватися на стабільну виробничо-економічну діяльність у стратегічній перспективі, яка, в свою чергу, може визначатися постійним процесом оптимізації обсягів продукції, що випускається, по кожному її виду (рис.2).

РЕГІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ

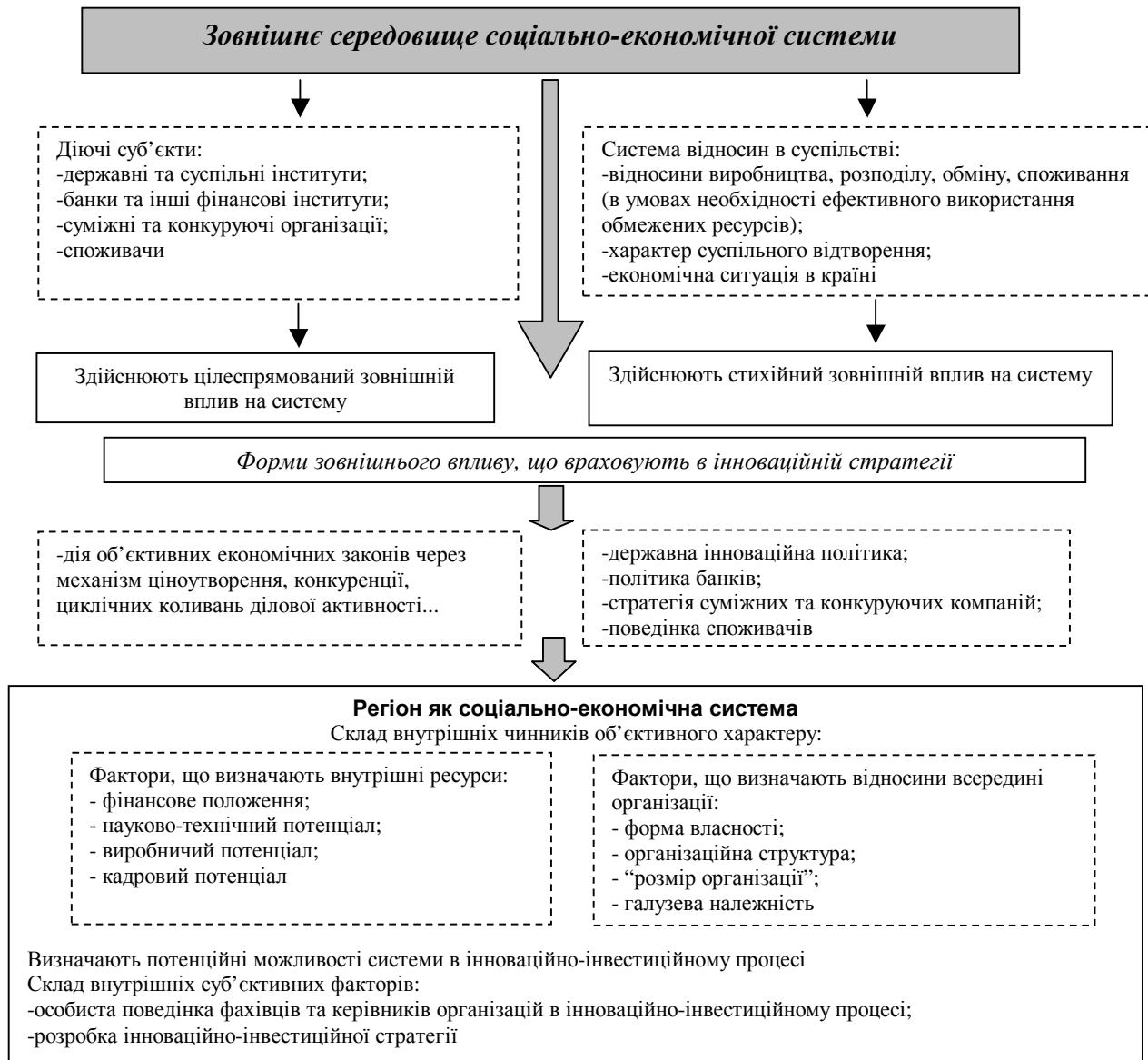

Рис.1. Модель взаємовпливу факторів формування інноваційно-інвестиційної стратегії

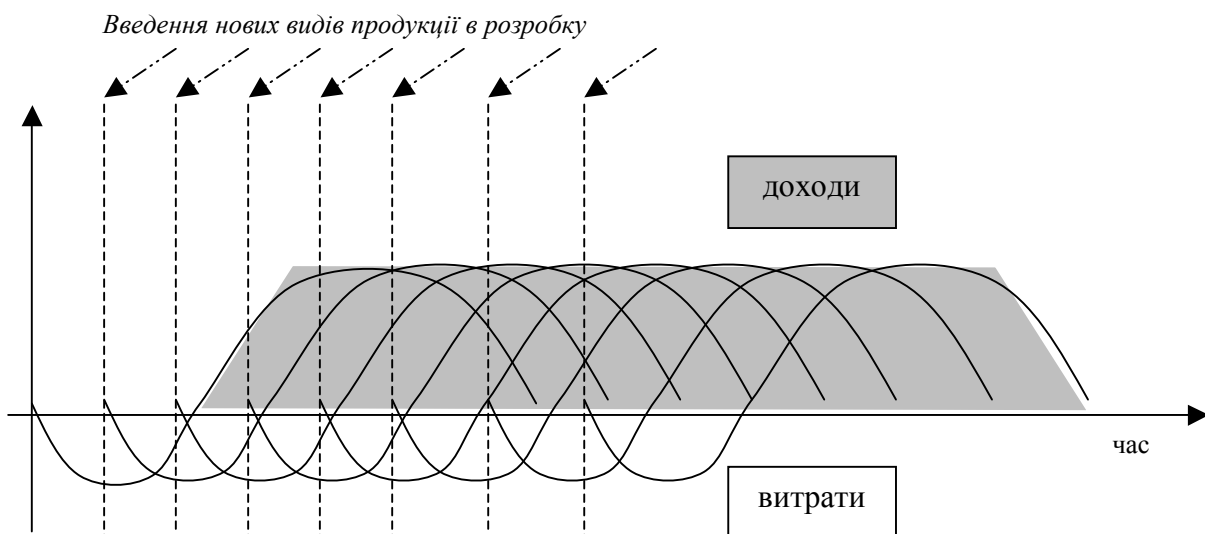

Рис.2. Часова перспектива кривих життєвих циклів продукції при стабільній виробничо-економічній діяльності підприємств

В цілому, в економічній літературі достатньо широко досліджено питання формування інноваційної стратегії [2]. Частково цим проблемам було присвячено й попередні дослідження автора [3]. Узагальнюючи наявні нароби, можна виділити наступні види стратегій:

- інтенсивна стратегія інноваційного розвитку – переорієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки країни на базі самих передових ідей, науково-технічних досягнень світового рівня (передбачає активну інноваційно-інвестиційну політику);
- загальнодержавна інноваційна стратегія – розвиток приватного й акціонерного капіталу, розширення можливостей підприємництва різних ланок (необхідні чітко визначені державні пріоритети для вирішення соціально-економічних завдань);
- цільова проблемно-предметна стратегія орієнтована на галузь чи регіон взагалі (використання цільових стратегічних коротко- та довгострокових програм);
- стратегія поєднання методів ринкового та нормативного державного регулювання;
- стратегія розробки нових поколінь науково-виробничих і організаційно-управлінських систем, що здатні безперерійно, гнучко й адаптивно діяти в режимі інноваційного конвеєру;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва.

Кожна із зазначених стратегій може бути реалізована паралельно із іншими, залежно від конкретних економічних умов.

Відпрацьовуючи складові інноваційно-інвестиційної стратегії розвитку регіонів України вважаємо за необхідне формування і становлення інноваційного бізнесу (інноваційного підприємництва), а саме такого виду діяльності, який би включав усіх учасників інноваційного процесу. Це стосується і фундаментальної науки. Саме її, як джерело інновацій, поки не включено до єдиного бізнесового інноваційного циклу. Створюючи інноваційний продукт, вона не тільки не бере участі у його просуванні на ринок, але практично не володіє інноваційною ринковою кон'юнктурою. Отже, логічний інноваційний цикл створення та поширення інновацій в Україні є розірваним.

На нашу думку, в основу державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності повинна бути покладена двоєдина функція держави. З одного боку, держава визначає створення економічного середовища через прийняття відповідних законодавчих актів, а з іншого – функціонує в якості власника комплексу виробничо-господарських структур і сама здійснює інвестиції в їх розвиток. Що стосується законодавчого забезпечення, яке стимулює безпосередньо інноваційну діяльність, доцільним є вирішення на законодавчому рівні двох проблем:

- розробка розумної системи пільг (в першу чергу податкових) для ключових на теперішньому етапі суб'єктів (а не всіх) інноваційної діяльності та внесення відповідних поправок до законодавчих актів;
- розробка законодавчого забезпечення діяльності венчурних фондів і прийняття необхідних законодавчих актів. Це дозволить стимулювати залучення фінансових ресурсів у найбільш ресурсно-дефіцитні етапи інноваційного процесу.

Сьогодні в Україні власні ресурси підприємств і банків не можуть забезпечити економічного зростання, підтримувати стабільність діяльності економічного комплексу. Це визначає необхідність кардинального перегляду заходів бюджетної політики у напрямку збільшення державних капіталовкладень. При цьому слід зазначити, що ніякої суперечності з соціальною політикою не буде, навпаки, реальність соціальних гарантій може бути забезпечена тільки за умови ліквідації наслідків економічної кризи. Тому сприяння розвитку економіки є набагато реальнішою соціальною спрямованістю бюджету, ніж нинішня декларативність, не підкріплена достатнім рівнем фінансування.

Максимальне використання можливостей науково-технічного, технологічного й інноваційного потенціалу у відновленні реального сектору економіки, надання економіці інноваційного характеру розвитку є першочерговим завданням державної інноваційно-інвестиційної стратегії розвитку регіонів.

Джерела та література

1. Забарная Э.Н. Ориентиры современной государственной инновационно-инвестиционной стратегии Украины // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. – Випуск 97. – ДонНТУ, 2005. – С.124–131.
2. Сухоруков А.І. Принципи інвестиційної політики України / Інноваційно-інвестиційна стратегія розвитку національної економіки: Зб.наук.пр. / НАН України об'єдн. ін-т економіки. Ред.кол.: Сухоруков А.І. (відп.ред.) та ін. – Київ, 2004. – С.10–29.
3. Забарная Э.Н. Стратегия формирования промышленного производства на основе активизации инновационной деятельности: Дис. канд. эконом. наук: 08.07.01. – Одесса, 1999. – 139 с.

Иванова М.В., Санникова С.Ф., Белоброва Е.В., Еремеева С.В. УКРАИНА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ: ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Введение. Основной тенденцией 21 века в экономической, политической и гуманитарной сферах является глобализация, сильно влияющая на экономику, порождая проблемы глобальной конкуренции стран.

Глобализация мировой экономики – это высшая форма интернационализации мирового хозяйства, обусловленная становлением нового технологического способа производства на базе расширения информационно-телекоммуникационных технологий. Экономически и технологически развитые страны способны ге-